

wie filosoof Nick Bostrom, hebben gesuggereerd dat veel niet-werkgerelateerde activiteiten die mensen momenteel als betekenisvol ervaren, eveneens overbodig kunnen worden — een fenomeen dat Bostrom aanduidt als '*deep redundancy*'.

Zal winkelen bijvoorbeeld nog plezierig zijn als AI-systemen onze voorkeuren beter kunnen voorspellen dan wijzelf en alles voor ons kunnen kopen? Zal leren nog waarde behouden als kennis rechtstreeks in ons brein geüpload kan worden? Zullen we nog seks met andere mensen willen als we veel betere seksuele ervaringen met robots kunnen hebben, of wellicht orgasmeachtige sensaties rechtstreeks kunnen opwekken via farmacologische of technologische middelen? Zullen we nog betekenis en voldoening vinden in ouderschap als onze kinderen een veel betere opvoeding kunnen krijgen van artificiële agenten? Zullen we nog willen sporten als medische nanobots ons in perfecte conditie kunnen houden ongeacht onze levensstijl, terwijl farmacologische interventies kunstmatig endorfines kunnen opwekken? En zullen we nog vriendschappen en romantische relaties met andere mensen willen cultiveren als er artificiële vrienden of partners bestaan met wie we aangamere interacties kunnen hebben?

Verder vooruitkijkend is het mogelijk dat AGI ons begrip van onszelf en ons leven niet alleen fundamenteel zal herdefiniëren door de automatisering van menselijke activiteiten, maar ook door radicale levensverlenging. Als mensen eeuwen — of zelfs duizenden jaren — kunnen leven, hoe zal dat onze waarden, ambities en ons gevoel van betekenis veranderen? Zijn extreem lange levens onvermijdelijk monotoon, of kunnen zich steeds nieuwe vormen van zingeving blijven aandienen? Zullen mensen het huwelijk blijven beschouwen als iets waarvan redelijkerwijs verwacht kan worden dat het een leven lang duurt?

Een post-AGI-wereld roept ook belangrijke ethische en politieke vragen op. Eén daarvan betreft hoe we het welzijn van (a) mogelijke *digital minds* en (b) mensen wier vermogens radicaal zijn verbeterd via AI-gedreven genetische manipulatie of integratie van mens en technologie moeten waarderen. (Hoewel artificieel bewustzijn speculatief kan klinken, wijst een enquête uit 2025 onder experts in AI, filosofie, en forecasting op aanzienlijke steun voor de mogelijkheid van bewuste artificiële wezens: respondenten kenden een mediane waarschijnlijkheid toe van 90% dat *digital minds* in principe mogelijk zijn, 65% dat ze tegen 2100 kunnen ontstaan, en zelfs 20% dat ze al tegen 2030 kunnen verschijnen (Caviola en Saad 2025).) Indien *digital minds* en/of radicaal verbeterde mensen een hogere morele status verwerven dan gewone mensen, welke normatieve implicaties zal dat hebben voor politieke instituties en maatschappelijke organisatie? Vormt het feit dat *digital minds* relatief gemakkelijk gerepliceerd kunnen worden — waardoor zij mensen numeriek sterk zouden kunnen overtreffen — een reden om hun gelijke stemrechten te ontzeggen, zelfs als hun verwachte morele status minstens even hoog is als die van mensen? En hoe moeten we, bij het bepalen van hun morele en juridische rechten, omgaan met onzekerheid over de vraag of *digital minds* werkelijk bewust zijn in plaats van louter gedragsmatig verijnd?

Een andere mogelijk dringende vraag in een post-AGI-wereld betreft voortplanting en bevolkingsgroei. Indien mensen en digitale wezens honderden, zo niet duizenden jaren kunnen leven — en *digital minds* potentieel goedkoop gekopieerd kunnen worden — zullen samenlevingen dan uiteindelijk reproductie moeten reguleren om overbevolking en de terugkeer van Malthusiaanse druk te vermijden?

Kortom, deze cursus zal twee brede categorieën van vragen onderzoeken, waaronder maar niet beperkt tot:

Existentiële vragen

1 Kunnen betekenisvolle menselijke levens nog bestaan in een post-AGI-wereld?

Zo ja, hoe zouden zulke levens eruit kunnen zien?

- Zullen mensen nog steeds kiezen om te werken? Zo ja, welke vormen van werk — bestaand of volledig nieuw — zullen zij doen?
- Zullen huidige vormen van recreatie relevant blijven, of zullen geheel nieuwe vormen ontstaan?
- Zullen mensen ouderschap nog als bevredigend ervaren als het voor de

ontwikkeling van hun kinderen beter is om de opvoeding aan AI uit te besteden?

- 2 Hoe zou radicale levensverlenging onze waarden, aspiraties en ons zelfbegrip kunnen veranderen?
- 3 Hoe zouden AI-gedreven vormen van genetische en technologische zelfverbetering onze opvattingen over de menselijke natuur kunnen veranderen?

Normatieve vragen

- 1 Welke morele status zou moeten worden toegekend aan geavanceerde digitale wezens, rekening houdend met onzekerheid over hun bewustzijn en hun vermogen tot voelen (sentiëntie)?
- 2 Welke wettelijke rechten zouden aan hen moeten worden toegekend, rekening houdend met het risico dat het toekennen van uitgebreide rechtenpakketten (vooral politieke rechten en eigendomsrechten) het risico op AI-overname en AI-gedreven existentiële catastrofes kan vergroten?
- 3 Welke morele status zou moeten worden toegekend aan eventuele radicaal verbeterde mensen?
- 4 Gezien de potentiële grootschalige overbodigheid van menselijke arbeid, welk economisch systeem is het meest geschikt in een post-AGI-samenleving?
 - Een universeel basisinkomen?
 - Een vorm van communisme?
 - Een links-libertair systeem dat gelijke aanspraken op natuurlijke hulpbronnen combineert met marktuitswisseling?
 - Een ander systeem?
- 5 Hoe zouden gewone mensen moeten samenleven met artificiële agenten en radicaal verbeterde mensen, indien een dergelijk samenleven al wenselijk is? Welke vormen van politieke en sociale organisatie zijn het meest gepast als er grote ongelijkheden ontstaan in bijvoorbeeld levensduur, intelligentie of vermogen tot welzijn?
- 6 Zou radicale levensverlenging en de eenvoudige replicatie van *digital minds* voortplantings-beperkingen rechtvaardigen om overbevolking te vermijden?

Begincompetenties

Studenten hebben een basisintroductie gevolgd in de wijsgerige antropologie en/of inleiding tot de wijsbegeerte.

Eindcompetenties

- 1 Vermogen om filosofisch relevante onderzoeksvragen te formuleren, gebaseerd op een goed geïnformeerd begrip van de stand van zaken binnen het vakgebied.
- 2 Vermogen om originele oplossingen te ontwikkelen voor geselecteerde filosofische onderzoeksvragen en deze helder te presenteren en te verdedigen.
- 3 Vermogen om zelfstandig de eigen kennis binnen het domein te verdiepen.

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via examencontract is open

Didactische werkvormen

Werkcollege, Hoorcollege, Zelfstandig werk

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

De didactiek van deze cursus is gebaseerd op de methode van probleemgestuurd onderwijs, waarbij het zelfstandig formuleren, bespreken en beantwoorden van onderzoeksvragen centraal staat. Dit proces vindt plaats in groepsverband, waardoor samenwerking en gezamenlijke kennisconstructie een belangrijke rol spelen.

Lesopnames zijn niet beschikbaar voor dit vak.

Studiemateriaal

Type: Reader

Naam: Bostrom, Nick. 2024. Deep Utopia: Life and Meaning in a Solved World. Washington (D.C.): Ideapress Publishing.

Richtprijs: € 25

Optioneel: nee

Taal : Engels
Online beschikbaar : Ja
Beschikbaar in de bibliotheek : Ja

Referenties

Danaher, John. 2019. *Automation and Utopia: Human Flourishing in a World without Work*. Cambridge (Mass.): Harvard University Press.

Dung, Leonard. 2025. *Saving Artificial Minds: Understanding and Preventing AI Suffering*. doi:10.4324/9781003674573.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

door de docent

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Werkstuk

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Participatie, Presentatie, Peer en/of self assessment

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Niet van toepassing

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Niet-Periodegebonden evaluatie: Deelname aan seminarbesprekingen, het voltooien van paperopdrachten en mondelinge presentatie van onderzoek.
Periodegebonden evaluatie: Eindonderzoekspaper.

Eindscoreberekening

Niet-Periodegebonden evaluatie: 40%

Periodegebonden evaluatie: 60%

Faciliteiten voor werkstudenten

Faciliteiten:

- 1 Mogelijkheid tot vrijstelling van aanwezigheid.
- 2 Mogelijkheid tot alternatieve datum examen.
- 3 Mogelijkheid tot feedback na afspraak tijdens kantooruren.

Voor meer informatie omtrent flexibel studeren: <http://www.flw.ugent.be/flexibelstuderen>